

موفقیت در فضای بدون تبعیض

مروی بر فیلم سینمایی ارقام پنهان

مریم
حنطه زاده
نویسنده

حتی در محیط علمی ناسا نیز با جداسازی دستشویی، غذاخوری و حتی ظرف قهوه خوری رنگین پوستان و سفیدپوست ها و تحقیرهای روزمره روبه رو می شوند. این مسائل در کنار نادیده گرفته شدن نتایج کاری درخشان آنها، دستمزد پایین و عدم امکان پیشرفت شغلی، آنها را در فشاری دائمی قرار می دهد. با این وجود آنها با پافشاری، توانایی هایشان را در پروژه های راهبردی نشان داده و دیگران را مجبور به پذیرش خود می کنند. به دست آوردن جایگاه های بالا در ناسا به عنوان اولین زنان رنگین پوست، برای آنها تنها یک موفقیت فردی نیست، بلکه به معنای شکستن عدم پذیرش اجتماعی و موانع ساختاری پیش روی پیشرفت شغلی رنگین پوستان و زنان است.

زنان پیشروی ناسا

فیلم ارقام پنهان (انگلیسی: Hidden Figures) که ساخته آمریکا در سال ۲۰۱۶ است، به زندگی سه زن ریاضی دان سیاه پوست می پردازد. فیلم از کتابی با همین عنوان اقتباس شده که زندگی نامه سه زن پیشروی ناسا را نگاهشته است؛ زندگی کاترین جانسون که فعالیت های محاسباتی او، جایگاه مهمی در بسیاری از پروژه های کلیدی ناسا داشته است، مری جکسون که اولین مهندس زن سیاه پوست ناسا شد و دوروتی وان که به عنوان اولین ناظر سیاه پوست و یکی از نوابغ زبان فرتن در ناسا شناخته می شود. این زنان که در دهه شصت میلادی برای ناسا کار می کنند، علاوه بر مشکلات عمومی عدم اعتماد به زنان در رده های بالای علم ریاضی و مهندسی، با تبعیض های نژادپرستانه بسیاری نیز روبه رو هستند. ایالت میشیگان آمریکا (محل قرارگیری یکی از مراکز ناسا) حتی در دهه شصت نیز قوانین نژادپرستانه بسیاری داشته است و در نتیجه این زنان سیاه پوست، به رغم توانایی ها و استعداد های علمی شان،

زاویه ای نو در روایت یک موفقیت ملی

اگر خط داستان اصلی فیلم ارقام پنهان، تنها به بازنمایی شرایط سخت و تبعیض آمیز و چگونگی تلاش و مبارزه این زنان برای حقوق اولیه شان منحصر می شد، در نهایت به «یکی» از داستان های متنوع ضد نژادپرستی و ضد تبعیضی تبدیل می شد که این مسائل را از منظر انسانی و یا توسعه فردی به نمایش می گذارند؛ اما ویژگی متمایز فیلم آن است که نتایج برداشتن موانع و نگاه های تبعیض آمیز جنسیتی و نژادی را به یک موفقیت بزرگ تاریخی و ملی پیوند زده است و به نوعی، ایده و منطقی بالاتر از موفقیت فردی را در روایت داستان این زنان در نظر گرفته است. دهه شصت میلادی، اوج رقابت یا به تعبیری مسابقه فضایی میان آمریکا و شوروی است و مردمان دو کشور با دقت اخبار مربوط به پیشرفت ها و نوآوری های فضایی را دنبال می کنند. این بار، شوروی در رقابت پیش افتاده و به عنوان اولین کشور توانسته است انسان فضا نوردی را به مدار زمین بفرستد. همه در ناسا روی پروژه گلن (gelen) تمرکز کرده اند تا هرچه سریع تر بتوانند فضا را به تسخیر آمریکا نیز در بیاورند (البته با چاشنی دیونمایانیدن شوروی و تلاش برای

ویژگی متمایز فیلم آن است که نتایج برداشتن موانع و نگاه های تبعیض آمیز جنسیتی و نژادی را به یک موفقیت بزرگ تاریخی و ملی پیوند زده است.